

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06374/2018-ERU

V Praze dne 20. listopadu 2018

Č. j. 06374-8/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06374/2018-ERU a zahájeném z moci úřední dne 13. srpna 2018 podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona**, kterého se dopustil **úmyslně** tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, provedl v přesně nezjištěné době ode dne 27. ledna 2018 do dne 30. ledna 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] v [REDAKCE], zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v elektroměrovém rozvaděči na chodbě bytového domu po odstranění krytu zabezpečovací krabice vodič spojil přívodní a odvodní fázové vodiče, které slouží pro připojení elektroměru, v důsledku čehož odebíral neměřenou elektřinu.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 47018.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 47018.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 24729035 (dále také „poškozený“ nebo „společnost ČEZ Distribuce, a. s.“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 15. června 2018 Statutárním městem Ostrava, Úřadem městského obvodu Slezská Ostrava pod č. j. [REDAKCE] postoupeno oznámení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Slezská Ostrava (dále také „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měl dopustit účastník řízení tím, že v přesně nezjištěné době ode dne 27. ledna 2018 do dne 30. ledna 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] v [REDAKCE], provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu s ust. § 46 správního řádu zahájil dne 13. srpna 2018 doručením oznámení o zahájení řízení č. j. 06374-3/2018-ERU účastníku řízení správní řízení. Zároveň byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a o možnosti vyjádřit se k věci. Účastník řízení svého práva nevyužil.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s ust. § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 28. srpna 2018, č. j. 06374-4/2018-ERU, doručeným dne 30. srpna 2018 vyrozuměl společnost ČEZ Distribuce, a. s., které mohla být v souvislosti s popsáním jednáním obviněného z přestupku způsobena škoda nebo na jejíž úkor se obviněný z přestupku mohl popsáním jednáním bezdůvodně obohatit, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody. Dne 7. září 2018 obdržel správní orgán uplatnění nároku poškozeného na náhradu majetkové škody ve výši 36 330,20 Kč.

Dne 15. října 2018 přípisem č. j. 06374-6/2018-ERU doručeným dne 29. října 2018 vyrozuměl účastníka řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí možnosti vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí. Účastník řízení se k podkladům pro vydání rozhodnutí nevyjádřil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-06374/2018-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti,

a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 5. února 2018 kontrolor společnosti NTL Forensics, a. s., oznámil podezření na neoprávněný odběr elektřiny v bytě č. 8 na adrese [REDAKCE]. Kontrola v odběrném místě byla provedena na základě hlášení montéra ze dne 31. ledna 2018. Kontrolou bylo zjištěno, že hlavní jistič 1x 20 A se nachází v poloze zapnuto, a byl na něm naměřen průtok proudu 20 A. Po sejmutí víka na zajišťovací krabici bylo zjištěno, že fázové vodiče Cu 6 mm² jsou vodivě spojeny přiložením k sobě. Vodivé spojení a funkčnost napojení byly ověřeny měřením. Za přítomnosti Policie ČR byl neoprávněný odběr zrušen, byl proveden soupis elektrických spotřebičů v bytě a fotodokumentace.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 12. dubna 2018 uvedla [REDAKCE], dcera účastníka řízení, že společně se svým přítelem, dětmi a matkou [REDAKCE] obývá byt č. 4, nacházející se pod bytem č. 8. Někdy v polovině roku 2017 byla jejímu otci odpojena elektřina, otec si pak elektřinu připojil pomocí prodlužovacího kabelu vedoucího z okna kuchyně bytu č. 4. Prodlužovací kabel mu 27. ledna 2018 odpojili, protože se 20. ledna 2018 otec pohádal s matkou [REDAKCE].

[REDAKCE] do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 13. dubna 2018 uvedla totéž, co předchozího dne její dcera [REDAKCE].

Účastník řízení dne 18. dubna 2018 do úředního záznamu uvedl, že po odpojení elektřiny někdy po datu 12. července 2017 se připojil pomocí prodlužovacího kabelu k elektroinstalaci v bytě dcery [REDAKCE]. Toto připojení používal až do 27. ledna 2018, kdy mu dcera s matkou prodlužovací kabel odpojily. Následně byl účastník řízení tři dny bez elektřiny, ale 30. ledna 2018 se rozhodl, že si elektřinu zapojí sám v rozvodné skříni. Ze zabezpečovací krabice sňal víčko a uvnitř propojil dráty, následujícího dne uviděl u rozvodné skříně montéra, který ale elektřinu mu neodpojil. K tomu došlo až 5. února 2018. Účastník řízení uvedl, jaké spotřebiče a jakým způsobem v bytě používá. Účastník řízení dále uvedl, že byt vytápěl elektrickou troubou.

Poškozený dne 7. září 2018 vyčíslil způsobenou škodu na částku 25 648,32 Kč za neoprávněně odebranou elektřinu a na částku Kč 10 681,88 vyčíslil náklady na přerušení (zamezení) NO.

Z odborného vyjádření č. [REDAKCE] vypracovaného [REDAKCE], soudním znalcem pro obor energetika, ceny a odhady nákladů a cen v oblasti energetiky a vytápění vyplývá, že byla škoda způsobená neoprávněným odběrem elektrické energie za dobu od 12. července 2017 do 5. února 2018 včetně stanovena na částku 4 389 Kč, škodu způsobenou za dobu od 30. ledna 2018 do 5. února 2018 pak soudní znalec určil částkou vypočtenou z průměrné denní spotřeby přede dnem 12. července 2017 na Kč 1 374.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, účinný v době spáchání přestupku, nebyl od doby spáchání přestupku novelizován. Stejně tak energetický zákon nebyl od doby spáchání přestupku novelizován. Správní orgán tak odpovědnost účastníka řízení posuzoval podle právní úpravy odpovědnosti za přestupky i energetického zákona účinné v době, kdy se účastník řízení posuzovaného jednání dopustil.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Tím, že v přesně nezjištěné době ode dne 27. ledna 2018 do dne 30. ledna 2018 účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, tzn. nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a dalších shromážděných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a nepožádal o souhlas provozovatele distribuční soustavy s provedením zásahu.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil zákaz stanovený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných elektrických zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, čímž účastník řízení naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle které platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním účastníka řízení v projednávaném případě došlo k neoprávněnému zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina (před měřicím zařízením), nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy účastník řízení provede úmyslně zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětných zařízení.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle ust. § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Účastník řízení se ke svému protiprávnímu jednání doznal a správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení spáchal přestupek úmyslně, neboť chtěl svým jednáním porušit zájem chráněný zákonem, a to za účelem užívání elektrických spotřebičů bytě č. 8, ačkoliv neměl uzavřenou smlouvu na odběr elektrické energie a elektroměr k měření spotřeby elektřiny v bytě č. 8 byl demontován.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální i materiální znaky přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za úmyslné spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť v řízení nebyla identifikována konkrétní věc, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil nebo byla k jeho spáchání určena, či věc, kterou přestupkem nebo jako odměnu za něj získal. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí, nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 37 a 38 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k povaze a závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, a zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka). Účastník řízení přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provedení zásahu souhlas provozovatele distribuční soustavy. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, s cílem připojit elektroinstalaci v objektu k elektrizační síti, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněného z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což správní orgán vnímá jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry. Nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 10 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního

řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 36 330,20 Kč, kterou vyčíslil jako součet ceny neoprávněně odebírané elektřiny a nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení v částce 10 681,88 Kč.

Neoprávněně odebraná elektřina byla poškozeným kalkulována za období od uzavření nájemní smlouvy k bytu, tj. od 1. ledna 2018, do data zjištění, tj. do 12. července 2017, kdy byl demontován elektroměr, do dne 5. února 2018, kdy byl neoprávněný odběr zrušen, dle velikosti jističe 20 A a počtu fází. Množství odebrané elektřiny ode dne 12. července 2017 bylo stanoveno na 4 592,640 kWh v částce podle cenového rozhodnutí Úřadu platného v době zjištění neoprávněného odběru elektřiny 25 648,32 Kč, a to bez nákladů na přerušení nebo zamezení neoprávněného odběru.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení ve výši 10 681,88 Kč. Poškozený ve svých vyjádřeních neuvedl, jak byla tato částka stanovena, z čeho se tyto náklady skládají a jakým způsobem je na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení vynaložil.

Dle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případech, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že v elektroměrovém rozvaděči na chodbě bytového domu po odstranění krytu zabezpečovací krabice vodič spojil přívodní a odvodní fázové vodiče, které slouží pro připojení elektroměru, čímž obnovil průtok neměřené elektřiny do bytu č. 8, došlo k neoprávněnému odběru elektřiny, čímž nepochybně vznikla poškozenému, jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému nenahradil.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek

Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i náleží Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a náleží Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1.)

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „*jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.*“ Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestní, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený uvedl, že škodu vypočítal podle velikosti jističe a doby neoprávněného odběru, avšak výpočet škody vychází z data demontáže elektroměru, tj. 12. července 2017, do 5. února 2018, kdy byl neoprávněný odběr ukončen. Ačkoliv se účastník řízení ke svému jednání doznal a jako počátek neoprávněného odběru uvedl den 30. ledna 2018, neboť až do dne 27. ledna přiváděl elektřinu do bytu pomocí prodlužovacího kabelu z bytu č. 4, správní orgán datum 30. ledna 2018 považuje za nevěrohodné, protože účastník řízení nebyl ochoten zůstat bez elektrického proudu ani v letním období, když ihned po demontáži elektroměru si přivod elektřiny zařídil jiným způsobem, a přiklání se spíše ke dni 27. ledna 2018 jako k datu neoprávněného zásahu a tedy i počátku doby, po kterou byla užívána elektřina bez měření, neboť nebyl-li účastník řízení ochoten snášet důsledky odpojení elektřiny v létě, tím méně k tomu byl ochoten v zimě, když bylo udržování přijatelné teploty v obydlí zajišťováno pouze elektrickým spotřebičem.

Soudní znalec pak způsobenou škodu vypočetl dvojím způsobem, a to s předpokládaným počátkem neoprávněného odběru 12. července 2017 a s předpokládaným počátkem neoprávněného odběru 30. ledna 2018, v obou případech s ukončením dne 5. února 2018, a to na částku 4 389 Kč, resp. na částku 1 374 Kč. První datum vychází z vyjádření poškozeného, druhé z vyjádření účastníka řízení, žádné však není postaveno najisto. V obou případech znalec vychází z obvyklé průměrné denní spotřeby elektrických spotřebičů užívaných v bytě. Pokud bychom za počátek neoprávněného odběru vzali jakékoli datum v lednu 2018 a rovněž vzali v úvahu fakt, že účastník řízení byt vytápěl elektrickou troubou, není na místě vycházet z průměrné roční spotřeby, neboť vytápění v zimním období znamená vyšší než průměrnou spotřebu. Správní orgán tedy nepovažuje za spolehlivě zjištěnou ani škodu vyčíslenou znaleckým posudkem.

Co se týče části škody ve výši 10 681,88 Kč, kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušování, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo

neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuváděl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastníka řízení a následného přerušení neoprávněného odběru. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši 10 681,88 Kč uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z všech výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši 36 330,20 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování (např. porovnání výpočtu provedeného prostřednictvím metodiky a výsledků znaleckého zkoumání, či analýza způsobu určení výše jednotlivých nákladů na vyhledávání neoprávněného odběru a jeho zamezení a jejich alokace na projednávaný případ), což by vedlo k průtahům v řízení a mohlo by tak být porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě.

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se potupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešík P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15). Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši 36 330,20 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hraďí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha